

# SADRŽAJ

|                                                                           |           |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. UVOD .....</b>                                                      | <b>13</b> |
| <b>2. DEFINICIJA, KLASIFIKACIJA I EPIDEMIOLOGIJA GOJAZNOSTI .....</b>     | <b>15</b> |
| 2.1. Definicija stanja uhranjenosti .....                                 | 15        |
| 2.2. Klasifikacija gojaznosti .....                                       | 16        |
| 2.3. Podela gojaznosti .....                                              | 17        |
| 2.4. Epidemiologija .....                                                 | 19        |
| 2.4.1. Učestalost .....                                                   | 20        |
| 2.4.2. Morbiditet .....                                                   | 21        |
| 2.4.3. Mortalitet .....                                                   | 23        |
| 2.4.4. Socijalno-medicinski aspekti .....                                 | 25        |
| <b>3. ETIOLOGIJA .....</b>                                                | <b>29</b> |
| 3.1. Genetski faktori .....                                               | 29        |
| 3.2. Energetski bilans .....                                              | 32        |
| 3.3. Mehanizam regulacije osećaja gladi i sitosti .....                   | 35        |
| 3.4. Uticaj socijalnoekonomskih i psihičkih faktora .....                 | 41        |
| 3.5. Endokrino-metabolički sistem .....                                   | 45        |
| 3.5.1. Insulin .....                                                      | 46        |
| 3.5.2. Glukagon .....                                                     | 48        |
| 3.5.3. Hormoni štitaste žlezde .....                                      | 50        |
| 3.5.4. Prolaktin .....                                                    | 50        |
| 3.5.5. Hormon rasta .....                                                 | 50        |
| 3.5.6. Hormoni nadbubrežnih žlezda .....                                  | 51        |
| 3.5.7. Hormoni polnih žlezda .....                                        | 52        |
| 3.5.8. Ostali hormoni .....                                               | 52        |
| <b>4. MASNO TKIVO .....</b>                                               | <b>57</b> |
| 4.1. Vrste masnog tkiva .....                                             | 58        |
| 4.2. Razvoj i diferencijacija adipocita .....                             | 58        |
| 4.3. Metode za ispitivanje metaboličke aktivnosti masnog tkiva .....      | 60        |
| 4.4. Patofiziologija masnog tkiva .....                                   | 62        |
| 4.4.1. Lipogeneza .....                                                   | 64        |
| 4.4.2. Lipoliza .....                                                     | 65        |
| 4.5. Efekat dijetskih postupaka i fizičke aktivnosti na masno tkivo ..... | 68        |
| <b>5. BOLESTI ASOCIRANE S GOJAZNOŠĆU .....</b>                            | <b>73</b> |
| 5.1. Kardiovaskularna oboljenja .....                                     | 73        |
| 5.1.1. Arterijska hipertenzija .....                                      | 73        |
| 5.1.2. Kardiomiopatija .....                                              | 79        |
| 5.1.3. Koronarna, cerebralna i periferna ateroskleroza .....              | 81        |
| 5.1.4. Specifičnosti dijagnostičkih postupaka kod gojaznih osoba .....    | 82        |

|                                                                         |            |
|-------------------------------------------------------------------------|------------|
| 5.2. Metabolički poremećaji .....                                       | 84         |
| 5.2.2. Poremećaji metabolizma lipida i lipoproteina .....               | 91         |
| 5.2.3. Ostali metabolički poremećaji .....                              | 95         |
| 5.3. Poremećaji koagulacije .....                                       | 95         |
| 5.4. Oboljenja respiratornog trakta .....                               | 96         |
| 5.4.1. Poremećaji disajne funkcije bez alveolarne hipoventilacije ..... | 97         |
| 5.4.2. Pickwickov sindrom .....                                         | 97         |
| 5.4.3. Sindrom opstruktivne apnee u snu .....                           | 98         |
| 5.4.4. Rizik za vreme i posle hirurških intervencija .....              | 99         |
| 5.4.5. Lečenje respiratornih komplikacija .....                         | 99         |
| 5.5. Oboljenja gastrointestinalnog i hepatobilijarnog sistema .....     | 99         |
| 5.5.1. Oboljenja gastrointestinalnog trakta .....                       | 100        |
| 5.5.2. Oboljenja jetre i hepatobilijarnog sistema .....                 | 100        |
| 5.6. Oboljenja urogenitalnog sistema .....                              | 101        |
| 5.6.1. Oboljenja urinarnog sistema .....                                | 102        |
| 5.6.2. Ginekološko-akušerska oboljenja .....                            | 102        |
| 5.7. Oboljenja koštano-zglobnog sistema .....                           | 103        |
| 5.8. Oboljenja kože .....                                               | 104        |
| 5.9. Gojaznost i operativna intervencija .....                          | 104        |
| 5.10. Gojaznost i tumori .....                                          | 105        |
| <b>6. DIJAGNOSTIČKI POSTUPAK KOD GOJAZNOSTI .....</b>                   | <b>112</b> |
| 6.1. Specifičnosti anamneze kod gojaznosti .....                        | 112        |
| 6.2. Objektivni fizički pregled .....                                   | 112        |
| 6.3. Laboratorijski i drugi pregledi .....                              | 112        |
| 6.4. Ispitivanje telesnog sastava .....                                 | 115        |
| <b>7. TERAPIJA GOJAZNOSTI .....</b>                                     | <b>123</b> |
| 7.1. Dijetoterapija .....                                               | 125        |
| 7.1.1. Hipoenenergetska ishrana .....                                   | 125        |
| 7.1.2. Vrlo nisko kalorijska ishrana (VLCD) .....                       | 130        |
| 7.1.3. Totalno gladovanje i drugi ređi dijetski principi .....          | 134        |
| 7.2. Fizička aktivnost .....                                            | 139        |
| 7.3. Psihoterapija .....                                                | 143        |
| 7.4. Medikamentska terapija .....                                       | 147        |
| 7.5. Želudačni baloni .....                                             | 154        |
| 7.6. Operativno lečenje .....                                           | 155        |
| 7.7. Programi redukcije telesne mase .....                              | 161        |
| <b>8. REHABILITACIJA GOJAZNIH BOLESNIKA .....</b>                       | <b>177</b> |
| <b>9. PREVENCIJA GOJAZNOSTI .....</b>                                   | <b>178</b> |
| <b>10. INDEKS .....</b>                                                 | <b>183</b> |